

Saksframlegg

Studenter i arbeid i kommunen

Arkivsaksnr.: 06/12645

Forslag til vedtak/innstilling:

Bystyret slutter seg til Rådmannens anbefaling om å fortsette arbeidet med å etablere sentrale samarbeidsavtaler med høyskole-, universitet- og forskningsmiljø for å systematisere samarbeidet og skape helhetlige strategier for felles interaksjon.

Bystyret slutter seg til Rådmannens forslag om å vurdere muligheter for å skape trainee-stillinger i Trondheim kommune.

Bystyret slutter seg til Rådmannens forslag om at Trondheim kommune opprettholder sitt engasjement med å være delaktig i og pådriver for samarbeidsprosjekter med andre aktører i byen og regionen for at Trondheim også i fremtiden skal fremstå som en attraktiv studentby.

Saksutredning:

Bakgrunn

Etter en interpellasjon av Monica Rolfsen (V) ble Rådmannen i bystyret september 2005 bedt om å legge frem en samlet sak om hvilke tiltak Trondheim kommune har for å rekruttere studenter i arbeid til kommunen og gjøre Trondheim til en attraktiv by for studenter også i fremtiden.

Fakta

Rekruttering av studenter til arbeid i Trondheim kommune

Trondheim kommune har et utstrakt samarbeid med universitet- og høyskolemiljøet i byen for blant annet å sikre kompetanseutvikling, bedre tjenester og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til Trondheim kommune som organisasjon.

I denne saken har Rådmannen kartlagt hva områdene helse og velferd, oppvekst og utdanning, byutvikling, kultur og næringsutvikling har av relasjoner med utdanningsinstitusjonene og studentene innenfor temaene oppgaveskriving og forskning, praksisplasser, sommerjobb og deltidsstillinger under studier og rekruttering. Hovedtrekkene fra denne kartleggingen er gjengitt nedenfor.

Oppgaveskriving og forskning

Trondheim kommune arbeider aktivt med å få studenter til å skrive oppgave på ulike tema foreslått av våre tjenesteområder. Forslagene har vært samlet i en database hos ORIGO-oppgaget, som kobler studenter på masternivå og eksterne oppdragsgivere. ORIGO-oppgaget vil nå fases ut og erstattes av Idéportalen som skal formidle prosjektoppgaver og sommerjobber for studenter fra HiNT, HiST og NTNU. I tillegg deltar Trondheim kommune i ulike aktiviteter som Ekspert i Team, Karrieredagen på Dragvoll, Masterkafé, og besøker/tar i mot institutter for å presentere kommunen som mulig arbeidsgiver i fremtiden.

Innenfor helse- og velferdsområdet og oppvekst- og utdanningsområdet pågår det kontinuerlig forsknings- og fagutviklingsprosjekter initiert av kommunen, studenter og/eller ansatte ved utdanningsinstitusjonene. Helse- og velferdsområdet har etablert samarbeidsavtaler mellom kommunen og HiST, mens det innen oppvekst- og utdanningsområdet er avtaler mellom den enkelte enhet og utdanningsinstitusjonene.

Noen av enhetene på Byutviklingsområdet har utstrakt samarbeid med utdanningsinstitusjonene, mens andre enheter har mindre kontakt. For eksempel har Kompetansesenteret ved Trondheim brann- og redningstjeneste knyttet seg til Institutt for tverrfaglige kulturstudier for å få mer kunnskap om tema som taus kunnskap, hva fremmer/hemmer teamarbeid og organisasjonsendringer. Trondheim byteknikk lyser jevnlig ut hovedoppgaver sammen med aktuelle institutt og fakultet ved NTNU og HiST. I denne sammenheng yter Trondheim byteknikk løpende veiledning til studentene ved løsning av de aktuelle prosjektoppgavene.

Innenfor kulturområdet og næringsutviklingsområdet er det mindre omfang av kontakt med utdanningsinstitusjonen og studenter i forhold til prosjektoppgaver. Næring har de siste årene hatt noen studenter knyttet til seg i perioder som har deltatt i pågående prosjekter. Ofte har disse sittet på Rådhuset sammen med prosjektansvarlige på næring, et samarbeid som har vært meget vellykket.

Trondheim kommune

Praksisplasser

Vi har avtaler med NTNU, HiST og Dronning Maud Minnes Høgskole om praksisplasser i kommunens virksomhet innenfor lærerutdanning, førskolelærer, sykepleier og helsefag. I tillegg ansettes studenter som trainees, i sommerjobber og ulike korttidsengasjement både på enhetsnivå og i rådmannens fagstab.

Helse og velferdstjenestene er praksisstudiearena for i overkant av 300 studenter årlig. I hovedsak gjelder dette studenter fra HiST avd. for helse og sosialfag og avd. for sykepleie. Det er etablert samarbeidsavtaler mellom kommunen og HiST som omfatter praksisutplassering av studenter.

Både innenfor skole og barnehageområdet tilbyr Trondheim kommune et stort antall praksisplasser. Lærerutdanningen ved HiST har ca 700 studenter ute i praksis i Trondheim kommune i perioder på 4-6 uker årlig. Enkelte skoler og enkelte barnehager fungerer som øvingsplasser for Dronning Maud, HiST og NTNU. Det er ingen sentrale avtaler i forhold til dette, men utdanningsinstitusjonene avtaler dette med den enkelte enhetsleder i Trondheim kommune.

Innenfor byutviklingsområdet tar man i mindre grad inn studenter i praksis. Trondheim eiendom engasjerer noen studenter i mindre stillingsandeler gjennom studieåret til vedlikeholdsplanlegging, enøk-prosjekt og tegningsregistrering. Boligenheten har av og til praksisplasser for studenter ved HiST.

Kulturområdet har praksisplasser for studenter fra Barnevernspedagogikk-utdanningen i prosjekter for barn og unge, samt noen praksisplasser innenfor seniorkultur og i musikk- og festivalprosjekter.

Sommerjobb og deltidsstillinger under studier

Helse- og velferdstjenestene har ansatt mange studenter som ferievikarer og i helgestillinger ved mange av enhetene. Dette gjelder i hovedsak sykehjem og hjemmetjenestene. Dette har både Trondheim kommune og studentene god nytte av. Trondheim kommune får vikarer og helgestillinger med relevant praksis og studentene får inntekt og en jobb og praksis de utdannes til. Erfaringen viser at dette er et godt virkemiddel for rekruttering av fagpersoner. Mange av disse vikarene ender opp som fast ansatte etter endt utdanning. Bruk av deltid innen helse- og velferdstjenestene er behandlet i egen sak i administrasjonsutvalget (sak 3/06).

Flere av enhetene innenfor byutviklingsområdet benytter seg av studenter til sommerjobb med stort hell. Studentene får relevante arbeidsoppgaver til den utdanningen de tar og Trondheim kommune får studenter med nødvendig bakgrunn til å utføre oppgavene. Trondheim byteknikk og Trondheim bydrift deltar i Næringslivsringen. Næringslivsringen er et samarbeidstiltak mellom byggenæringen og studieprogrammet Bygg- og miljøteknikk ved NTNU. Næringslivsringen ble opprettet i 1999. Formålet er å styrke rekrutteringen av studenter til byggfagene og bidra til næringsrelatert utdanning. En del av dette samarbeidet går ut på å benytte aktuelle studenter til sommerjobber innenfor dette området.

Rekruttering

Kun innenfor helse- og oppvekstområdet benytter man seg av en bevisst strategi for rekruttering av studenter. Mange av studentene som er ferievikarer eller har helgestillinger ender opp som fast ansatte etter endt utdanning. Innenfor dette området arbeider Rådmannen konkret med hvordan man fremover skal arbeide strategisk med rekruttering for å møte det store behovet for ansatte i fremtiden.

Trondheim kommune

Innenfor de andre områdene er utfordringen at søkermassen til aktuelle stillinger er så stor at nyutdannede svært sjeldent blir valgt til ledige stillinger.

Strategisk plan for kompetanseutvikling

I forbindelse med "Strategisk plan for kompetanseutvikling" er det satt i gang et arbeid med å kartlegge hvilke former for samarbeid Trondheim kommune har med utdanningsinstitusjonene. Her foreslås det å utarbeide samarbeidsavtaler med høyskole-, universitet- og forskningsmiljø for systematisere dette og få en helhetlig strategi.

Trondheim kommunes arbeid med å gjøre Trondheim til en attraktiv studentby også i fremtiden?

Trondheim kommune er engasjert i en rekke tiltak både alene og sammen med andre aktører i byen og regionen som har som mål å gjøre Trondheim til en attraktiv studentby under utdanningen, men også etter endt utdanning både for at det skal finnes attraktive arbeidsplasser og at byens og regionens arbeids- og næringsliv skal ha tilgang til nødvendig kompetanse.

Den siste tiden har samarbeidet innenfor storbyregionen og mellom fylkeskommunene i Trøndelag skutt fart. Målene og strategiene i fylkesplanene for de to trønderske fylkeskommunene gir sterke føringer for arbeidet med økt verdiskaping, og Felles Fylkesplan har mål og strategier som vi finner igjen i Kommuneplanen og Strategisk Næringsplan for Trondheim kommune. Sentralt i disse planene er forsknings- og utdanningsmiljøet i Trondheim, og evnen til å utnytte disse til innovasjon og kommersialisering og å gjøre Trøndelag til en enda bedre region å bo og leve i.

Felles Fylkesplan

Felles Fylkesplan fremhever at bedre samhandling mellom universitets- og forskningsmiljøene, næringslivet og byen for øvrig vil gjøre Trondheim og regionen sterkere og bidra til en balansert utvikling i hele regionen. Videre fastslår den at bedre tilgang på spisskompetanse og høy kompetent arbeidskraft vil gjøre regionen mer attraktiv og konkurransedyktig for "innflagging" av globalt næringsliv.

To av Felles Fylkesplans 6 satsningsområder er direkte relatert til sakens problemstilling:

- Innovasjon og nyskaping
- Forskning og utdanning

Kommuneplan

I kommuneplanens strategidel ser Bystyrets visjoner Trondheim som drivkraften i det regionale samarbeidet i Midt-Norden. Byen skal være motoren i regionens utvikling, styrke sin stilling som nasjonalt teknologisenter og utvikle et allsidig næringsliv med attraktive arbeidsplasser, skapt med grunnlag i kunnskaps- og kompetanseutvikling, forskning, teknologi og kultur.

Relevante mål i Kommuneplan 2000-2010:

- Foregå tilrettelegging for nyskaping og etablering av nye bedrifter blant unge gründere
- Trondheim skal stadig være attraktiv for tilflytting av ny virksomhet basert på våre komparative fortrinn
- God tilrettelegging for videre utvikling av eksisterende bedrifter
- Aktivt arbeide for å motvirke nedleggelser eller flytting av virksomheter ut av regionen
- Prioritering av næringsutvikling og vekst spesielt i tilknytning til byens kompetanse- og utviklingsmiljø

Trondheim kommune

- Bidra til et mangfoldig tilbud av attraktive arbeidsmuligheter

Strategisk Næringsplan

Strategi nr. 3 og 4 i Strategisk Næringsplan er strategier som er relevante i denne sammenheng.

Strategi 3 - kompetansemiljøene:

Er å arbeide for at Trondheim blir en internasjonal spydspiss for utvikling og kommersialisering av ny teknologi basert på regionens kompetansemiljøer og regionens naturgitte forhold.

Strategi 4 – tiltrekke seg de aller beste

Er at Trondheim/Trøndelag investerer ressurser i å bli en region med svært dyktige, friske, sunne, trygge, kreative og kulturelle mennesker som i sterk grad tiltrekker seg andre dyktige mennesker fra hele verden.

Strategisk Næringsplan har en rekke mål innenfor innovasjon, kommersialisering, internasjonalisering og tiltrekking av kompetent arbeidskraft som skal bidra til å fullbyrde disse strategiene.

For å oppnå nødvendig vekst i regionens verdiskaping kreves det en generell satsning på alle områder, både innenfor FoU, alle deler av næringslivet og i offentlig virksomhet. I fellesskap må regionens aktører utvikle nødvendig kunnskap, gjennomføringskraft og holdninger til å utnytte potensialet. Stikkord er samhandling og fremtidsrettet infrastruktur.

Kompetansemiljøene, slik som NTNU, SINTEF, Statoil etc. er et av regionens sterkeste konkurransefortrinn. Potensialet for nyskaping og spin-off virksomhet fra dette miljøet er betydelig, og vi må legge til rette for at disse miljøene utvikler seg i riktig retning. Et viktig tiltak for å oppnå dette er at vi bidrar til at disse miljøene, samt resten av trøndersk nærings- og arbeidsliv får tilgang til den kompetansen de etterspør.

Utvikling av strategi for utvikling av kunnskapbyen Trondheim

I behandlingen av "Kunnskapsbyen Trondheim og byintegrert universitet og høyskole" (arkivsak 05/01993) i oktober 2005 vedtok bystyret bl.a.

- Trondheim kommune skal innta en aktiv rolle i utviklingen av kunnskapsbyen og kunnskapsregionen
- Rådmannen bes jobbe videre med strategier for kunnskapsbyen og –regionen uavhengig av hvor NTNU og HiST ønsker å lokalisere seg

På bakgrunn av dette er det satt i gang et arbeide med å innarbeide strategier for kunnskapsbyen og –regionen i kommuneplanen og felles fylkesplan.

Samarbeidsprosjekter

Trondheim kommune er engasjert i en rekke samarbeidsprosjekter med utdanningsinstitusjonene, næringslivet og andre offentlige aktører som har som mål å styrke Trondheim som studie- og kunnskapsby. I det følgende kommer en oversikt over et utvalg av disse prosjektene.

Studentrådet

Gjennom Studentrådet har kommunen kontinuerlig dialog med studentene om deres behov og situasjon. I

Trondheim kommune

2006 har Studentrådet som et av sine fokusområder kobling mellom studenter og arbeids- og næringsliv med hensikt å få flere av byens studenter til å bli igjen i regionen etter endt utdanning.

StudiebyEN

I StudiebyEN-prosjektet samarbeider kommunen, fylkeskommunen, utdanningsinstitusjonene, næringsliv og studentene om at "Trondheim skal være den foretrukne studiebyen i Norge og oppnå status som global studieby". Her fokuseres det på tiltak for å

- rekruttere flere studenter til byen
- gi studentene en god studietid mens de er her
- få flest mulig nyutdannete til å bli igjen i byen og regionen

StudiebyEN vil nå gå over i en fast organisering som forening.

Nordiske samarbeidsprosjekter

I to nordiske samarbeidsprosjekter, SØT (Sundsvall-Østersund-Trondheim) og vennsbyene (Odense-Norrköping-Tampere-Trondheim) drives kontinuerlig erfaringsutvikling om hvilke strategier de ulike byene har for å styrke byens posisjon som studieby.

I 2006 skal man i SØT-prosjektet utveksle erfaring i forhold til kobling mellom studenter og arbeids- og næringsliv. Det skal arrangeres en kunnskapsbykonferanse i mai hvor et av temaene vil være kobling mellom studenter og arbeids- og næringsliv. SØT-prosjektet ser også på de tre byenes arbeidsmarkedsdager ved de respektive studieinstitusjonene, både i forhold til erfaringsutveksling, men også muligheter for felles arrangement for å vise hele regionens arbeidsmarked. Et annet tiltak prosjektet også vurderer er tverrfaglige team av studenter fra de ulike studieinstitusjonene i Trondheim, Østersund og Sundsvall i praksis hos virksomheter i regionen.

Trondheim 2020 – samlokalisering av NTNU og HiST

Samlokalisering av NTNU og HiST sentralt i byen har vært et tilbakevendende tema i bystyret og formannskapet i mange år. I den sammenheng ser rådmannen sammen med NTNU, HiST og SiT på mulighetene for å samle universitet og høyskole i Gløshaugenområdet. Trondheim kommune er sammen med de nevnte aktører partnere i prosjektet "NTNU 2020/HiST 2020 – Eventuell samlokalisering".

Hovedmål for prosjektet er:

NTNU, HiST og SINTEF skal møte felles utfordringer med felles innsats for å gjøre Trondheim til en fremragende utdannings- og forskningsby mot 2020. Sammen med SiT, St. Olavs hospital og Trondheim kommune skal Trondheimsregionen idereutvikles som et attraktivt, kreativt og ledende internasjonalt kunnskapsmiljø.

Delmål for prosjektet:

Avklare om samlokalisering av NTNU og HiST på og ved Gløshaugen er et mulig og hensiktsmessig virkemiddel for å nå NTNUs og HiSTs hovedmål. Partene skal avklare om samlokalisering av HiST og NTNU er et mulig og hensiktsmessig virkemiddel for å nå hovedmålet om å bli et attraktivt, kreativt og ledende internasjonalt kunnskapsmiljø.

Trondheim kommune

Prosjektpartnerene har levert en utredning til styrene i NTNU og HiST som skal behandles i mai. Rådmannen vil legge frem en sak for bystyret i mai som skal behandles i august/september.

OECD-prosjektet "Utdanningsinstitusjonenes rolle i regional utvikling"

Utdanningsinstitusjonene, Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommune, NHO, KS og Trondheim kommune deltar i et OECD-prosjekt som vurderer utdanningsinstitusjonenes rolle i regional utvikling i 11 regioner i Europa. Analysen skal gjennomføres i løpet av 2006.

Nyskapings- og etableringsguiden

Et av tiltakene i Samhandlingsprogrammet for 2005 i Felles Fylkesplan var å lage en nyskapings- og etableringsguide for Trondheim og regionen. Denne ble lansert våren 2005 og var et samarbeid mellom Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og StudiebyEN. Guiden gir en oversikt over alle aktørene som til sammen utgjør et stort hjelpeapparat for nyskaping og etablering av virksomhet i Trondheim og regionen. Guiden er blitt distribuert i stort omfang i studiemiljøene, blant næringslivet og hos offentlige aktører i hele Sør-Trøndelag. Fra næringslivet og studiemiljøene har det kommet mange positive tilbakemeldinger på dette tiltaket. I 2006 er det planlagt å gjøre en oppdatering av guiden som også skal omfatte Nord-Trøndelag.

Etablerersenteret

Etablerersenteret er i dag en del av Leiv Eiriksson Nyskaping AS. Driften finansieres av Aetat, Innovasjon Norge, Sparebank1 Midt-Norge og kommunene Malvik, Melhus Klæbu og Trondheim.

Senteret tilbyr subsidierte kurs og gratis veiledning for bedriftsetablerere. Trondheim kommune har også satt ut til Senteret arbeidet med næringsfaglig uttalelse for arbeidsledige på dagpenger som ønsker å starte egen bedrift.

Støtte til studentorganisasjoner og konferanser

Trondheim kommune støtter ulike tiltak initiert av studentmiljøene ved HiST og NTNU som ISFiT, Vinterkonferansen og Venture Cup.

Innovasjonssenter Gløshaugen og Leiv Eriksson Inkubator

Trondheim har i dag to inkubatorer hvor gründere innenfor teknologi får bistand til å realisere idéer og skape levedyktige bedrifter. Trondheim kommune har eierinteresser i inkubatorene.

IdéCultCity

Prosjektet "IdéCultCity" griper tak i dagens ungdomskultur og bidrar til å skape et miljø hvor unge, kreative stimuleres til nyskaping i skjæringspunktet mellom kulturell interesse, sosiale aktiviteter og ønsket om et levebrød der teknologimiljøet er en premissgiver. Konseptet ble først beskrevet i 2001 i et samarbeidsprosjekt mellom Kvalito Consulting AS, Statoil Forsknings-senteret og Studentsamskipnaden. Dette prosjektet sikter først mot utvikling av genuine rådgivere og prosesskonsulenter som kan medvirke til at ungdom realiserer drømmer med kommersielt potensial. Forprosjektet er ferdigstilt og arbeidet fortsetter med å berede grunnen for fysisk plassering, eierskap og finansiering.

Konklusjon

Trondheim kommune har omfattende bruk av studenter til oppgaveskriving, praksisplasser og sommerjobber/deltidsstillinger under utdanning. Det er noe ulik praksis i hvordan dette organiseres, men hovedsakelig avtales dette mellom den enkelte enhet og utdanningsinstitusjon, samt mellom den enkelte enhet og student. Rådmannen arbeider i dag med "Strategisk plan for kompetanseutvikling". I denne sammenheng skal det vurderes å lage samarbeidsavtaler med høyskole-, universitet- og forskningsmiljø for å systematisere samarbeidet og skape helhetlige strategier bl.a. denne type problemstillinger. I denne sammenheng vil man bl.a. se på hvordan Trondheim kommune kan få dekket det fremtidige behovet for kompetanse, både i form av rekruttering og samarbeid med utdanningsinstitusjonene.

Denne typen bruk av studenter er en utmerket måte å komme i kontakt med og lære å kjenne potensielle fremtidige medarbeidere. Imidlertid er det kun innenfor helse- og velferdsområdet Trondheim kommune har mulighet til å bruke denne kontakten som en bevisst rekrutteringsstrategi. Innenfor de andre områdene er det så stor søkermasse til ledige stillinger, at søkere med arbeidserfaring blir foretrukket fremfor nyutdannede. Trondheim kommune kan vurdere å opprette trainee-stillinger som vil bidra til at virksomheten tilføres "frisk" kompetanse og samtidig markedsføre kommunen som en attraktiv arbeidsplass overfor gode kandidater.

Det kan vurderes å opprette traineestillinger både innenfor det enkelte virksomhetsområde og på tvers av virksomhetsområdene.

I forhold til å gjøre Trondheim til en attraktiv studentby også i fremtiden deltar Trondheim kommune i flere samarbeidsprosjekter sammen med andre aktører i byen og regionen. Trondheim kommune må opprettholde dette engasjementet og være en pådriver til at disse prosjektene når sine mål, både i forhold til at Trondheim skal være en attraktiv plass å studere og at kunnskapsbyen og kunnskapsregionen utvikler seg slik at vi i fremtiden også har en attraktiv plass å bo, leve og arbeide i.

Rådmannen i Trondheim, 29.03.06

Elin Rognes Solbu
kommunaldirektør

Dag Ove Johansen
rådgiver

Vedlegg